

Testinstruktioner till "Hur mår Din jord?"

1 VAD?	Du behöver följande utrustning <ul style="list-style-type: none"> • kopia av protokollet • penna • spade • morakniv • (tumstock)
2	Testet består av tre delar A. Allmänna frågor B. Fälttest med frågor att besvara när man gräver en grop i fält C. Sammanställning av resultatet
3 NÄR?	Fälttestet tar ungefär en timme att utföra. Välj ett lämpligt tillfälle på säsongen. Tänk på följande: <ul style="list-style-type: none"> • Rotutvecklingen är lättast att titta på framåt sensommaren när grödans rotsystem hunnit utvecklas. • Dagmaskar finner man lättast när marken är fuktig. När den är torr drar de sig neråt i marken.
4 VAR?	Välj ut en <i>representativ</i> plats på skiftet; ett område som speglar hur skiftet ser ut i allmänhet. Alltså inte där grödan brukar bli ovanligt bra eller dålig.
5 HUR?	<u>Följ protokollet</u> och ringa in det svarsalternativ som stämmer bäst (eller markera mitt i mellan, om det passar bättre). Summera resultaten i protokollet.
6	Fundera över resultaten och eventuella åtgärder. <ul style="list-style-type: none"> • Hur påverkar skiftets nuvarande odlingssystem (växtföljd, maskinpark etc.) markstrukturen? Vad har positiv och vad har negativ inverkan? • Om markstrukturen är dålig: Vad kan man göra för förbättra den? Om den är bra: Hur ska den kunna bibehållas i bra skick? <p>Ta hjälp av informationen i broschyren!</p>
7 MER?	<i>Om du vill: Upprepa testet på en extremt bra plats vid skiftet, en plats som utsatts för mindre påverkan. Till exempel ett skifteshörn, utefter en långsida eller orörd mark på andra sidan diket. Platsen speglar hur markstrukturen kan tänkas vara som bäst. Jämför testresultaten med de på den representativa platsen. Man kan även jämföra med en extremt dålig plats, t.ex. vändtegen.</i>

Protokoll "Hur mår din jord?"

(instruktioner finns på sista sidan)

Datum: ..... **Skiftesbeteckning:** .....

Jordart (analys eller egen bedömning): .....

A. Allmänna frågor som besvaras av brukaren

(kan besvaras utan att gräva en grop)

Fråga	Svarsalternativ (ringa in det som stämmer bäst)		
	☹	☺	☺
1 <i>Är det lätt att bearbeta jorden?</i>	Många överfarter och stort dragkraftsbehov	Medel	Lättbearbetad jord, litet dragkraftsbehov
2 <i>Är grödans etablering god?</i>	Ojämn uppkomst och luckiga bestånd	Något ojämn uppkomst och etablering av grödan	Jämn och snabb uppkomst. Jämnhöga bestånd
3 <i>Är grödan frisk och frodig och konkurrerar väl med ogräsen?</i>	Hämmad tillväxt, missfärgning, stora ogräsproblem	Något ojämn tillväxt, lite missfärgning, vissa ogräsproblem	Frisk och frodig gröda, mycket små ogräsproblem
4 <i>Infiltrerar vatten snabbt?</i>	Stående vatten kvar länge efter kraftiga regn eller bevattning	Vattnet rinner undan sakta, lite pölar	Vanligen inget vatten stående kvar efter kraftiga regn eller bevattning
5 <i>Förekommer det skorpbildning?</i>	Skorpa bildas ofta, även efter lätta regn	Skorpa förekommer ibland, särskilt efter kraftig nederbörd	Skorpa bildas aldrig
6 <i>Är skördenivåerna stabila?</i>	Stor skördevariation inom fältet och/eller mellan år	Medel	Jämna och för regionen goda skördar

B. Fälltest (frågor att besvara ute på skiftet vid testigropan)

Testigropan är på en Representativ plats Markförhållanden: Torr Fuktigt Blött

- Bra plats
- Dålig plats/vändte

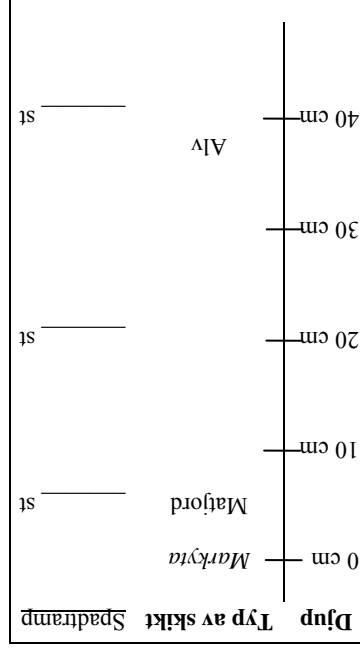
Gröda:

Beskrivning av testigropanns läge på fältet (om man vill återfina platsen):

Gräv en grop!

För att kunna svara på frågorna krävs att du gräver en grop på skiftet. Välj ut en för skiftet representativ plats. Gräv tills du når en bit ned i alven. När du gräver försök då att lämna en sida ostörd – undvik att trampa eller lägga jord där. Det är bra om den utvalda sidan vetter mot solen, då syns markens karaktärsdrag bättre.

Rita av markprofilen!

1. Titta och känn på gropväggen, d.v.s. markprofilen. Använd kniven och bänd loss jord så framträder olika markskikt tydligare. Markten består oftast av minst två skikt; *matjord* och *alv*. Vanligtvis finns även ett tätare skikt; en *plog- eller bearbetningsula*.
 2. Motståndet spaden möter när man gräver är en god indikation på hur det står till med strukturen. Är det svårt att få ner spaden är det ofta svårt för rötterna att ta sig ner!
 3. Notera antalet tramp på spaden som krävs för att få ner den i respektive skikt! (ett tramp tyder på lucker struktur, sex tramp på mycket tät)

Besvara Frågorna på nästa sida!

C. Hur mår din jord?

Räkna ihop resultatet av frågorna. Hur många svar hamnar i respektive klass?

Fråga	1	2	3	4	5	6
Svarsalternativ (ringa in det som stämmer bäst)	☹️	☹️	☹️	☹️	☹️	☹️
1 Har matjorden bra struktur och fint bruk?	Kokigt, pulvrig, massiv, skiktad eller enkelkornstruktur	Matjorden har samma färg som alven	Tydligt tät skikt, (plogsula), rötter böjer av	Inga växtröter eller dåligt omsatta växtröter	Dålig rotillväxt, förfjockade eller gulbruna rötter	Finns det gott om dagmaskar?
2 Har matjorden hög mullhalt? (mörk färg)	Matjorden är något mörkare än alven	Matjorden har lite hämmad skikt, rotillväxt	Lite växtröter eller långsam nedbrytning	Lite växtröter, de flesta friska	En del finröter, de flesta friska	Varken maskar eller maskgångar finns
3 Har jorden tät?	Matjorden är något mörkare än alven	En spade glider lätt ner förbi bearbetningsdjup	Växtröter i alla nedbrytningsstadier, jordlukt, söt doft	Frodig, friska, vita rotsystem	En del finröter, de flesta friska	Varken maskar eller maskgångar finns
4 Finns det växtröter och bryts de ned?	Matjorden har samma färg som alven	En spade glider lätt ner förbi bearbetningsdjup	Växtröter i alla nedbrytningsstadier, jordlukt, söt doft	Frodig, friska, vita rotsystem	En del finröter, de flesta friska	Varken maskar eller maskgångar finns
5 Utvecklas växtrötterna bra?	Matjorden har samma färg som alven	En spade glider lätt ner förbi bearbetningsdjup	Växtröter i alla nedbrytningsstadier, jordlukt, söt doft	Frodig, friska, vita rotsystem	En del finröter, de flesta friska	Varken maskar eller maskgångar finns
6 Finns det gott om dagmaskar?	Matjorden har samma färg som alven	En spade glider lätt ner förbi bearbetningsdjup	Växtröter i alla nedbrytningsstadier, jordlukt, söt doft	Frodig, friska, vita rotsystem	En del finröter, de flesta friska	Varken maskar eller maskgångar finns

Vilken symbol dominerar?

A	Allmänna frågor	B	Fälltest	Totalt
☹️		☹️		
☹️		☹️		
☹️		☹️		

☹️ Oj, här behövs det krafttag för att förbättra markstrukturen!

☹️ Här finns det en del att göra åt markstrukturen!

☹️ Mycket bra markstruktur! Värda den!